

Muistio Perussuomalaisten Hämeen piiri ry:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.1.2021– 31.12.2024

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen kaikkiin valtionavustusta saaviin puolueisiin ja eräisiin niiden piirijärjestöihin sekä kahteen muuhun rekisteröityyn puolueeseen, jotka eivät saa valtionavustusta.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 61 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2026 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtavat tilintarkastajat Johanna Kormu, Pontus Londen ja Minna Tyrväinen, ylitarkastajat Ines Gullichsen, Hanna Surakka Malviina Vahtera ja Artur von Bonsdorff sekä tarkastaja Elina Nordström. Tarkastusta on valvonut valvontapäällikkö Jonna Carlson.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 13.3.2025. Piirijärjestö on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus toteutettiin etäyhteyksin 28.8.2025. Tarkastukseen osallistuivat Perussuomalaisten Hämeen piiri ry:stä puheenjohtaja Veli-Pekka Lehtosaari sekä taloudenhoitaja Merja Ilmoniemi.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle puoluetukipäätöksissä mainittujen piirijärjestöjensä ja naisjärjestönsä tilinpäätöstiedot: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, erittely vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista sekä puoluetukea koskeva tilitys valtionavustuksen käytöstä. Perussuomalaisten Hämeen ry:n oli tätä varten tullut toimittaa vastaavat asiakirjat ja tiedot asianomaiselle puolueelle.

Perussuomalaisten Hämeen piiri ry:n vuosien 2021–2024 tilinpäätöstiedot on toimitettu puoluerahoitusvalvonnan järjestelmään.

Puoluetukea saavan puolueen ja avustuspäätöksessä tarkoitetun muun yhdistyksen tilintarkastajan on puoluelain 9 c §:n mukaan lausuttava tilintarkastuskertomuksessaan tilintarkastuslaissa säädetyn lisäksi 1) onko valtionavustuksen käytössä ja käyttöä koskevassa raportoinnissa noudatettu puoluelain säännöksiä ja avustuspäätöksen ehtoja; 2) onko noudatettu puoluelain säännöksiä tuesta ja tukea koskevista rajoituksista sekä vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen ilmoittamisesta.

Perussuomalaisten Hämeen piiri ry:n tilintarkastuskertomuksiin vuosilta 2021–2024 sisältyvät puoluelain 9 c §:n edellyttämät lausumat.

Tiedot on toimitettu puoluelain mukaisesti.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 c §:n mukaan puolueen, puolueyhdistyksen ja puolueen lähiyhteisön saaman tuen määrästä ja sen antajasta ilmoitetaan valtiontalouden tarkastusvirastolle, jos yksittäisen tuen tai useista

samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa kalenterivuodessa (ajantasainen ilmoitus).

Perussuomalaisten Hämeen piiri ry oli tehnyt ajantasaisia ilmoituksia vuodelta 2021 yhteensä 5 400 euron määrästä ja vuodelta 2022 yhteensä 5 400 euron määrästä. Tarkastuksessa ei todettu muita tukia, joita olisi tullut ilmoittaa.

Ajantasainen ilmoitus tulee puoluelain 8 c § mukaan tehdä tuen vastaanottamista seuraavan kalenterikuukauden 15 päivänä. Perussuomalaisten Hämeen piiri ry ei ollut noudattanut puoluelain mukaista määräaikaajantasaisten ilmoitusten tekemisessä vuosina 2021 ja 2022.

Puoluelain mukaisen valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Perussuomalaisten Hämeen piiri ry on raportoinut tarkastusvirastolle toimittamissaan valtionavustustilityksissä puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen eli puoluetuen käytöstä ja siirtämisestä.

Perussuomalaisten Hämeen piiri ry on valtionavustustilitystensä mukaan saanut puoluetukea vuonna 2021 74 104,78 euroa, vuonna 2022 78 929,67 euroa, vuonna 2023 63 044,22 euroa sekä vuonna 2024 93 863,37 euroa.

Perussuomalaisten Hämeen piiri ry on pääosin tehnyt puoluetuen siirtämisestä valtionavustuslain 7 §:n mukaisesti sopimukset paikallisyhdistyksiensä kanssa vuosilta 2021–2024. Perussuomalaisten Hämeen piiri ry ilmoitti, että sen hallussa ei enää ole kaikkia asiakirjoja, koska yhdistyksen asiakirjahallinto on ollut puutteellista ennen vuotta 2024.

Tarkastuksessa kiinnitettiin huomiota puoluetuen siirtosopimusten valvontaa koskeviin ehtoihin, joiden mukaan ”Valtiontalouden tarkastusvirasto valvoo avustuksen käyttöä”. Paikallisyhdistykset eivät kuitenkaan ole tarkastusviraston valvonnan piirissä, vaan velvollisuus valvoa puoluetuen käyttöä on puoluetuen siirtäjällä. Tarkastusvirasto suosittaa, että Perussuomalaisten Hämeen piiri ry täsmentää valtionavustuksen käyttöä ja käytön valvontaa koskevat sopimusehdot puoluelain (10/1969) ja valtionavustuslain (688/2001) vaatimusten mukaisiksi.

Pakotteiden huomioiminen valtionavustuksen käytössä

Valtionavustuspäätökseen on kirjattu vuodesta 2023 alkaen, että valtionavustusta saavan tahon tulee varmistua, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei mene suoraan eikä välillisesti pakoteluettelossa lueteltujen tahojen saataville tai hyödynnettäväksi. Tarkastusvirasto tiedusteli kaikilta puolueilta selvitystä siitä, miten ne ovat varmistuneet puoluetukeen lisättyjen ehtojen noudattamisesta.

Perussuomalaisten Hämeen piiri ry ilmoitti tarkastuksen aikana, että yhdistys on käyttänyt vain tunnettuja toimijoita, joiden taustat ja välilliset tahot on pyritty selvittämään. Viranomaisilta ja rahoituslaitoksilta saatuja ohjeita noudattamalla on pyritty varmistumaan, että varoja ei ohjaudu pakotelistatuille tahoille. Käteistä rahaa ei ole käytetty.

Tarkastusvirasto selvitti talouspakotteiden noudattamista tekemällä pistotarkastuksia Perussuomalaisten Hämeen piiri ry:n kirjanpitoaineistoon. Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt, että puolueyhdistys olisi tehnyt hankintoja pakotelistatuilta tahoilta.

Tarkastusvirasto muistuttaa, että vastuu sopimuskumppaneita, alihankkijoita, siirron saajia, yhteistyökumppaneita ja edunsaajia koskevien pakotteiden selvittämisestä ja oikeellisuudesta on valtionavustuksen saajalla. Toimittajan vakuutus ja valtionavustuksissa siirron saajan vakuutus eivät poista hankinnoissa avustuksen saajan vastuuta, vaan avustuksen saajan on tarvittaessa pyydettävä lisäselvitystä

asian varmistamiseksi. Valtionavustusta saavien tahojen on suositeltavaa arvioida niiden pakotteiden noudattamiseen liittyviä menettelyjä ja tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä, jotta niiden on mahdollista osoittaa luotettavasti noudattavansa valtionavustuspäätöksen (Valtioneuvoston päätös puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen myöntämisestä puolueille) liitteen 2 avustusehtojen kohtaa 2.3.

Minna Tyrväinen
Johtava tilintarkastaja

JAKELU	Perussuomalaisten Hämeen piiri ry
TIEDOKSI	Perussuomalaiset r.p.